

BJÖRGVIN ÞÓR BJÖRGVINSSON

SAMSTARF UM MENNTUNARÚRRÆÐI

Við hrun íslensku bankanna haustið 2008 þótti ljóst að miklar hremmingar myndu ganga yfir íslenskt samfélag. Spámenn töldu að djúp efnahagslægd, með meira atvinnuleysi en hafði sést á Íslandi í langan tíma, væri það sem biði okkar næstu misserin. Því miður reyndust þessar spár réttar. Stjórn Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins (FA) sá einnig fyrir í hvað stefndi og setti á laggirnar samstarfshóp síðasta haust til að bregðast við breyttri stöðu á íslenskum vinnumarkaði.

Samstarfshópur FA fékk vinnuheitid „Samstarf um menntunarræði“ en í hópnun eiga sæti fulltrúar frá ASÍ, SA, Vinnumálastofnun, BSRB, fræðsluaðilum og menntamálaráðuneyti auk FA sem veitir hópnun forystu. Allir hlutaðeigendur, sem leitað var til, tóku sæti í samstarfshópnun sem hélt sinn fyrsta fund í lok október 2008. Fundað var einu sinni í viku fyrstu tvo mánuðina og er fjöldi funda núna, rúmlega ári síðar, kominn í 24.

Samstarfshópnun var ætlað að kortleggja og finna menntunarræði fyrir þá sem lenda í erfiðleikum á vinnumarkaði en markhópur FA eru þeir sem hafa minnsta formlega menntun. Meginhlutverk samstarfshópsins hafa verið:

- að vakta breytingar sem eru að verða og það sem gert er til að bregðast við þeim.
- að huga að hvar og hvernig eigi að bjóða og beita þeim úrræðum sem þegar eru til, meðal annars ráðgjöf, raunfærnimati og námi.
- að bæta við úrræðum fyrir einstaka hópa og huga að breyttri forgangsröðun í þeim málefnum sem gætu komið til góða fyrir hópnun.
- Samstarf við Hjálparsíma Rauða krossins 1717, upplýsingar um menntunarræði.
- Undirbúningsvinna fyrir ráðstefnuna „Menntun til samfélagsbreytinga“.
- Samningur um samstarf náms- og starfsráðgjafa símenntunarmiðstöðvanna og náms og starfsráðgjafa IÐUNNAR fræðsluseturs við Vinnumálastofnun um viðtöl við atvinnuleitendur.
- Auk þess hefur verið rætt um málefni eins og framfærslu á námstíma (endurskoðun á reglum LÍN) og reglugerð um nám og námskeið sem eru viðurkennd sem vinnumarkaðsúrræði.

Þegar horft er til baka má sjá að „Samstarf um menntunarræði“ hefur náð að framkvæma ýmislegt á þessum tíma frá því að hópurinn kom saman auk þess að hafa haft óbein áhrif á marga aðra þætti. Á meðal þeirra mála, sem samstarfshópur FA hefur fjallað um og beitt sér fyrir, eru:

- Tölur frá Vinnumálastofnun, fylgst reglulega með stöðunni á vinnumarkaði og þeim breytingum sem verða á atvinnuleysi eftir landshlutum, atvinnugreinum, kynjum og aldri.
- Upplýsingar frá fræðsluaðilum, m.a. um þátttöku í námskeiðum og öðrum úrræðum.
- Vefbundin upplýsingaveita um menntunarræði, aðallega fyrir náms- og starfsráðgjafa.
- Opið hús fyrir atvinnuleitendur – Menntatorg.
- www.menntatorg.is – vefsíða og kynningarbæklingur um nám og námskeið fyrir atvinnuleitendur.

Björgvin Þór Björgvinsson

Í nóvember 2008 beitti samstarfshópurinn sér fyrir því að koma á laggirnar upplýsingaveitu á vef FA, www.frae.is. Markmið hennar var að halda saman upplýsingum og auðvelda aðgengi að þeim, einkum fyrir þá aðila sem þjónusta atvinnulausa vegna menntunarræða. Í upplýsingaveitunni er haldið til haga fundargerðum hópsins, upplýsingum um tölfræði, reglugerðum sem varða málefni atvinnulausra ásamt tenglasíðu með listum yfir þá aðila sem bjóða námsúrræði eða tengjast þessum málaflokki á einn eða annan hátt.

Í mars 2009 stóð samstarfshópurinn fyrir opnu húsi fyrir atvinnulausa einstaklinga. Þar kynntu fjölmargir fræðsluaðilar fjölbreytt úrræði fyrir þá sem hafa stutta skólagöngu. Menntatorgið fór fram í húsakynnum Fræðslumiðstöðvar

Hluti af vinnuhópnum „Samstarf um menntunarræði“ sem FA setti á laggirnar haustið 2008 vegna breyttrar stöðu á vinnumarkaði.

atvinnulífsins og Mímis-símenntunar í Skeifunni 8 og þar var boðið upp á fjölbreytta dagskrá. Náms- og starfsráðgjafar frá Mími-símenntun, IÐUNNI fræðslusetri og ráðgjafar frá þjónustuskrifstofu Vinnumálastofnunar veittu persónulega ráðgjöf í formi stuttra viðtala. Þá var fjöldi örnámskeiða í boði, eins og t.d. um viðbrögð við atvinnumissi, hvernig best sé að koma sér á framfæri, GPS-tæki, svefnvenjur o.fl. Ágæt mæting var á Menntatorgið og var mikil ánægja hjá þeim sem sóttu viðburðinn.

Samhliða Menntatorginu í byrjun mars stóð samstarfshópurinn einnig fyrir opnun vefsíðunnar www.menntatorg.is en vefurinn er ætlaður þeim sem eru atvinnulausir og eru að leita sér að stuttu námi eða námskeiði. Vefsíðan hefur hlotið ágætar viðtökur en sérstök áhersla var lögð á það við vinnu og uppsetningu vefsins að hann yrði einfaldur og notendavænn. Sérstakur kynningarbæklingur um www.menntatorg.is var síðan gefinn út í lok sumars.

Í maí fór samstarfshópurinn þess á leit við Hjálparsíma Rauða krossins, 1717, að koma þangað hagnýtum upplýsingum um hvaða nám hægt sé að stunda samhliða því að vera á atvinnuleysisbótum. Vel var tekið í hugmyndina hjá Rauða krossinum og í dag er hægt að fá slíkar upplýsingar í gegnum Hjálparsímann 1717.

Á því ári, sem liðið er, hefur margt áunnist hjá samstarfs-

hópnum. Upplýsingaflæði milli aðila í hópnum hefur alið af sér fjölmargar hugmyndir sem síðan hafa margar hverjar orðið að verkefnum eða afurðum.

UM HÖFUNDINN:

Björgvin Þór Björgvinsson starfar sem sérfræðingur hjá Fræðslumiðstöð atvinnulífsins. Helstu verkefni Björgvins hjá FA tengjast upplýsingasöfnun meðal samstarfsaðila, útgáfu- og kynningarmálum og starfsemi samstarfshópsins „Samstarf um menntunarræði“. Hann er með MS-próf í sjávarútvegsfræðum frá Háskóla Íslands og BA-próf í þýsku með viðskiptafræði sem aukagrein frá Háskóla Íslands. Áður starfaði hann m.a. sem sérfræðingur hjá Landsbankanum og verkefnastjóri bæði hjá Útflutningsráði Íslands og hjá SÍF hf.

ABSTRACT

It was obvious that the bank crisis in the autumn 2008 would cause serious problems in Iceland. Experts predicted a deep and prolonged recession with more unemployment than had been known for decades in Iceland. Unfortunately these predictions turned out to be true. The board of the Education and Training Service Centre (FA) saw what was on the horizon and already last autumn brought together a workgroup to respond to the changing conditions in the labour market.

The group – called “Cooperation on Educational Services” – was made up of representatives from the Ministry of Education, Science and Culture, the Icelandic Confederation of Labour (ASÍ), the Confederation of Icelandic Employers (SA), the Directorate of Labour, the Confederation of State and Municipal Employees of Iceland (BSRB), education providers, and FA that chaired the group. All those who were contacted participated and the first meeting was held at the end of October 2008. There were weekly meetings for the first two months and now, a year later, there have been twenty-four meetings.

The workgroup is supposed to map and find educational services for those who face difficulties in the labour market, but the centre targets those who have little formal education.